

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Від ректора НТУ "ХПІ"

Євген СОКОЛ

03 " 04 2026 р.

ПРОГРАМА

для проведення вступних випробувань за фахом
при зарахуванні на навчання за освітнім ступенем «Магістр»
за спеціальністю А1 «Освітні науки»
освітня програма «Педагогіка вищої школи»
ННІ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Схвалено вченою радою ННІ СГТ

протокол № 17 від "17" 03 2026 р.

Директор ННІ СГТ

Андрій КІПЕНСЬКИЙ

Харків 2026

A1 «Освітні науки»

Освітня програма «Педагогіка вищої школи»

АНОТАЦІЯ

Метою фахового випробування абітурієнтів для участі в конкурсі щодо зарахування на навчання за освітнім рівнем «Магістр», за спеціальністю A1 «Освітні науки», освітня програма «Педагогіка вищої школи» є комплексна перевірка знань, які отримані в результаті вивчення дисципліни «Педагогіка і психологія», передбаченою освітніми програмами та навчальними планами та відповідності освітньому рівню «Бакалавр».

Під час підготовки до вступного фахового випробування необхідно звернути увагу на те, що вступник повинен:

знати:

- основні теоретичні положення педагогіки та психології, їх предмет, завдання, функції, категорії та місце в системі наук про людину;
- закономірності розвитку, соціалізації та формування особистості, вікові та індивідуально-психологічні особливості людини;
- основні психологічні теорії особистості, мотивації, діяльності, спілкування та поведінки;
- основні етапи розвитку педагогічної та психологічної думки, провідні концепції та ідеї вітчизняних і зарубіжних учених;
- сутність, закономірності, принципи, зміст, методи, засоби та форми організації навчання;
- сучасні освітні технології, види навчання та компетентнісний підхід в освіті;
- сутність, мету, завдання, принципи, методи та форми виховання;
- особливості виховної взаємодії, учнівського самоврядування та партнерства закладу освіти і сім'ї;
- методологію та методи психолого-педагогічних досліджень, способи збору, обробки та інтерпретації емпіричних даних;
- особливості педагогічного спілкування, конфліктів в освітньому середовищі, шляхи їх профілактики та розв'язання;
- психологічні засади професійної діяльності педагога, питання професійної мотивації, лідерства, управління та професійного вигорання;
- види, форми, методи та критерії контролю результатів навчання.

уміти:

- застосовувати психолого-педагогічні знання для аналізу освітніх ситуацій і розв'язання професійних завдань;
- враховувати вікові, індивідуальні та соціально-психологічні особливості особистості в освітньому процесі;
- добирати й обґрунтовувати методи, засоби та форми навчання і виховання;

- використовувати методи психолого-педагогічних досліджень для вивчення освітніх явищ і процесів;
- аналізувати результати досліджень, здійснювати їх якісну та кількісну інтерпретацію;
- організовувати ефективну педагогічну взаємодію та конструктивне професійне спілкування;
- здійснювати контроль, оцінювання та моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти;
- застосовувати психолого-педагогічні знання для профілактики та розв'язання конфліктних ситуацій в освітньому середовищі.

Вступне фахове випробування включає зміст навчальних дисциплін професійної підготовки:

Педагогіка;
Психологія.

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ
для проведення вступних випробувань
за фахом при зарахуванні на навчання
за освітнім рівнем магістра на 5 курс
за напрямом А «Освіта», спеціальність А1 «Освітні науки»,
освітня програма «Педагогіка вищої школи»

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

1.1. Педагогіка та психологія у структурі сучасних наук

1.1.1. Педагогіка в системі наук про людину. Об'єкт, предмет, функції та завдання педагогіки.

1.1.2. Об'єкт, предмет психології. Психіка як об'єкт психології. Психічні явища як предмет психології.

1.1.3. Основні категорії педагогіки: освіта, навчання, виховання, формування, розвиток, самоосвіта, самовиховання, саморозвиток.

1.1.4. Основні категорії психології: психіка, свідомість, особистість, діяльність, спілкування, образ.

1.1.5. Структура та основні галузі педагогіки.

1.1.6. Структура та основні галузі психології. Фундаментальна та прикладна психологія.

1.2. Загальні закономірності розвитку і соціалізації особистості

1.2.1. Процес розвитку особистості. Біологічні (вродженість, спадковість) та соціальні (соціалізація, середовище, діяльність та виховання) чинники та закони психічного розвитку особистості.

1.2.2. Співвідношення понять «людина», «особа», «індивід», «особистість» та «індивідуальність».

1.2.3. Характеристика особистості учня як суб'єкта освітнього процесу.

1.2.4. Вікова періодизація психічного розвитку особистості (за Е. Еріксоном). Вікові та індивідуально-типологічні особливості розвитку особистості та їх урахування в освітньому процесі.

1.2.5. Мотиви та мотивація особистості. Потреби, інтереси, переконання, ідеали. Спрямованість особистості. Мотивація навчальної діяльності.

1.2.6. Гра, навчання, праця як види діяльності. Діяльність учня в освітньому процесі та її види. Сутність та характеристика навчальної діяльності школяра.

1.2.7. Закономірності психічного розвитку та принципи навчання і виховання як основні механізми соціалізації та розвитку особистості учня.

1.2.8. Соціалізація особистості: сутність, етапи (первинна, вторинна), механізми (адаптація, інтеграція). Суб'єкти (сім'я, формальні та неформальні групи однолітків) і агенти (освіта, традиційні ЗМІ та нові медіа) соціалізації. Поняття ресоціалізації.

1.2.9. Цінності та ціннісні орієнтації особистості. Життєві перспективи. Цілі життя. Самоактуалізація та самореалізація особистості: сутність та риси.

2. РОЗДІЛ 2. ІСТОРІЯ І ТЕОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

2.1. Педагогічна та психологічна думка XVIII – початку XX ст.

2.1.1. Педагогічна теорія Яна-Амоса Коменського.

- 2.1.2. Проблеми розвитку особистості у педагогічній спадщині Г. Сковороди.
- 2.1.3. Кордоцентризм у психолого-педагогічних поглядах П. Юркевича.
- 2.1.4. «Вільне виховання» в педагогічній системі М. Монтесорі.
- 2.1.5. М.Грушевський про українську мову і українську школу.
- 2.1.6. Антропоцентризм як провідна ідея творчості К. Ушинського.
- 2.1.7. О.Лазурський: вчення про нахили та обдарованість особистості.
- 2.1.8. Психологія як наука про безпосередній досвід: В. Вундта.
- 2.1.9. Г. Еббінгауз: закони пам'яті. Крива забування Г. Еббінгауза.
- 2.1.10. Полікультурність — головний принцип педагогічної позиції М. Драгоманова.

2.2. Педагогічна та психологічна думка ХХ – початку ХХІ ст.

- 2.2.1. Психоаналітична теорія З. Фрейда. Структура особистості: Воно (Id), Я (Ego), Над-Я (Superego). Етапи психосексуального розвитку особистості. Механізми психологічного захисту.
- 2.2.2. Індивідуальна психологія А. Адлера. Комплекс меншовартості.
- 2.2.3. Аналітична психологія К. Г. Юнга. Структура особистості. Архетипи колективного несвідомого.
- 2.2.4. Неофройдизм (Е. Фромм, Е. Еріксон). Класичний біхевіоризм (Дж. Уотсон, І. Павлов, Б. Скіннер) та необіхевіоризм (А. Бандура). Гуманістична психологія (А. Маслоу, К. Роджерс, В. Франкл, І. Ялом). Генетична психологія Ж. Піаже.
- 2.2.5. Ідеї педагогічної психології у працях С. Балая.
- 2.2.6. Г. Костюк про навчально-виховний процес та психічний розвиток учнів.
- 2.2.7. Гуманістична педагогіка В. Сухомлинського.
- 2.2.8. С. Френе: школа успіху і радості.
- 2.2.9. Вальдорфська школа: ідея цілісного виховання (Р. Штайнер).
- 2.2.10. Концепція соціально-особистісного виховання А. Макаренка.
- 2.2.11. Теорія вчинку В. Роменця.
- 2.2.12. Виховний ідеал Г. Ващенко.
- 2.2.13. Система української освіти: принципи, види, рівні освіти, типи закладів освіти (згідно із Законом України «Про освіту»).

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ У ПЕДАГОГІЦІ ТА ПСИХОЛОГІЇ

3.1. Планування та забезпечення якості дослідження

- 3.1.1. Наукові дослідження в педагогіці та психології: різновиди, проблема, мета, завдання, об'єкт, предмет.
- 3.1.2. Програма дослідження: структура, вимоги до її складання та етапи дослідження. Гіпотези дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні.
- 3.1.3. Вибірковий метод: генеральна сукупність, вибірка, основні вимоги до формування вибірки, методи формування.
- 3.1.4. Якість інформації: репрезентативність, валідність, надійність.

3.2. Методи збирання інформації

- 3.2.1. Спостереження: види, переваги і недоліки, роль спостерігача.
- 3.2.2. Експеримент: види (констатувальний, формувальний, природний, лабораторний) та основні етапи проведення.

3.2.3. Поняття «тестування». Види тестів: проєктивні тести, тести дослідження особистості, тести пізнавального розвитку, тести досягнень, педагогічне тестування.

3.2.4. Методи опитування. Анкетування (поштові, пресові, онлайніві, експертні, індивідуальні, групові). Анкета: види питань, методичні вимоги до анкети та формулювання питань. Інтерв'ювання.

3.2.5. Експертні опитування (метод експертної оцінки): пошук, відбір та підготовка експертів. Види і процедури експертного опитування.

3.2.6. Соціометрія: процедура застосування та можливості використання.

3.2.7. Аналіз продуктів діяльності. Аналіз документів. Контент-аналіз.

3.3. Методи аналізу емпіричних даних

3.3.1. Вимірювання: визначення, види, рівні.

3.3.2. Описова статистика. Кількісний та якісний аналіз даних.

3.3.3. Аналіз кореляційного зв'язку між двома змінними. Коефіцієнти кореляції.

РОЗДІЛ 4. ПРИКЛАДНІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОСВІТИ, НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

4.1. Освіта і навчання особистості

4.1.1. Дидактика як теорія освіти і навчання: її сутність, основні категорії. Парадигми освіти і навчання (гуманістична, особистісно-орієнтована, компетентнісна, рефлексивна).

4.1.2. Процес навчання: сутність і зміст, двосторонній характер, функції (освітня, виховна, розвивальна), структурні елементи навчання (мета, завдання, зміст, методи, засоби, форми організації навчання, його результати). Навчання, учіння, наuczіння.

4.1.3. Поняття про базові принципи навчання та їх характеристика.

4.1.4. Зміст освіти в сучасній школі: сутність та основні поняття. Знання, уміння, навички, компетентності.

4.1.5. Структура навчально-пізнавальної діяльності учнів (сприймання – осмислення – розуміння – узагальнення – закріплення). Пізнавальний інтерес, умови його розвитку у навчанні. Етапи та рівні засвоєння знань.

4.1.6. Методи навчання. Їх характеристика та класифікації за: джерелом інформації (словесні, наочні, практичні), характером пізнавальної діяльності (пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, пошукові); логікою пізнання (індуктивні, дедуктивні, традуктивні). Загальні вимоги до вибору методів навчання.

4.1.7. Засоби навчання: їх ознаки, функції та характеристика. Технічні засоби навчання (візуальні, аудіальні, аудіовізуальні, мультимедійні, інформаційно-комунікаційні).

4.1.8. Види навчання (пояснювально-ілюстративне, проблемне, програмоване, індивідуальне, інтегроване, диференційоване, ігрове, дистанційне). Компетентнісний підхід у навчанні.

4.1.9. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів: фронтальна, групова, кооперативна, колективна, парна, індивідуальна.

4.1.10. Урок як форма організації навчання. Типи і структура уроків за дидактичною метою. Вимоги до підготовки вчителя до уроку.

4.1.11. Активні (соціально-психологічні) форми організації освітнього процесу, їх різновиди: тренінг, диспут, ділова гра, круглий стіл, олімпіада, конкурс, виставка учнівської творчості.

4.1.12. Позаурочні форми навчання: факультативні заняття, просемінари, практикуми, секції, навчальні екскурсії, предметні гуртки, додаткові групові, індивідуальні заняття, домашня навчальна робота учня.

4.1.13. Поняття про контроль навчання, його функції. Види, форми і методи контролю. Рівні навчальних досягнень учнів та їх характеристика. Критерії і показники успішності учнів.

4.1.14. Поняття і види педагогічних технологій (розвивальні, проєктні, проблемні, ігрові, інтерактивні).

4.1.15. Педагогіка партнерства: педагогічно доцільна (суб'єкт-суб'єктна) взаємодія, концептуальні основи та принципи. Рівні та форми організації партнерської взаємодії.

4.2. Виховання особистості

4.2.1. Сутність і структура процесу виховання, його мета і завдання. Поняття виховного впливу та взаємовпливу.

4.2.2. Принципи процесу виховання. Характеристика основних принципів виховання.

4.2.3. Зміст процесу виховання. Системний підхід у структуруванні змісту національного виховання. Основні напрями національного виховання (моральне, громадянсько-патріотичне, розумове, естетичне, фізичне, валеологічне, трудове, екологічне, статево-гендерне, правове, економічне).

4.2.4. Самовиховання: сутність, методи і прийоми. Педагогічне керівництво самовихованням учнів. Концепція особистісно-орієнтованого виховання.

4.2.5. Методи виховання. Групи методів: формування свідомості особистості; організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки; стимулювання поведінки і діяльності; контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.

4.2.6. Форми організації процесу виховання: позаурочна, позакласна та позашкільна виховна робота. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. Колективні творчі справи.

4.2.7. Виховна взаємодія «вчитель-учень». Партнерство школи і сім'ї у вихованні учнів. Сім'я як соціально-педагогічне середовище. Форми і методи роботи школи з батьками учнів.

4.2.8. Учніське самоврядування, його види. Органи учнівського самоврядування. Демократичне управління і лідерство в учнівському самоврядуванні. Формальні та неформальні групи учнів.

4.3. Особистість у життєвому та професійному просторі

4.3.1. Соціально-психологічна структура особистості. Соціальні статуси: поняття та види (офіційний і неофіційний, приписаний і здобутий). Соціальні ролі: поняття та види (активні й пасивні, явні й латентні). Соціальна позиція особистості.

4.3.2. Стать і гендер. Маскулінність. Фемінінність. Андрогінність. Гендерна ідентичність. Кризи гендерної ідентичності. Гендерні стереотипи:

поняття та види (традиційні та егалітарні). Гендерна рівність і дискримінація. Сексизм.

4.3.3. Професійна діяльність: поняття та етапи професіоналізації (професійне самовизначення, професійне навчання, професійна адаптація, професійне становлення, професійна реалізація, завершення професійної діяльності). Вчитель як суб'єкт професійної діяльності.

4.3.4. Особистість вчителя та його педагогічна майстерність. Мотивація та стимулювання професійної діяльності (за ієрархією потреб А. Маслоу). Професійне (емоційне) вигорання педагога.

4.3.5. Спілкування в педагогічній діяльності. Складові спілкування (комунікативна, перцептивна, інтерактивна). Бар'єри педагогічного спілкування.

4.3.6. Конфлікт і конфліктна ситуація. Види конфліктів (внутрішньоособистісний, міжособистісний, внутрішньогруповий, міжгруповий). Конфлікти в освітньому середовищі. Стили поведінки в конфлікті (суперництво, уникнення, компроміс, співпраця, пристосування).

4.3.7. Профілактика (психологічна просвіта, недопущення дискримінації, матеріальне та моральне заохочення, дотримання корпоративної культури) та розв'язання (досягнення компромісу чи співпраці) педагогічних конфліктів. Медіація як форма врегулювання конфлікту.

4.3.8. Девіантна поведінка особистості. Поняття та види (позитивна і негативна) девіацій. Суїцидальна та залежна поведінка. Булінг. Мобінг. Ейджизм. Рівні девіантної поведінки. Соціальні та психологічні чинники девіантної поведінки. Профілактика девіантної поведінки: просвіта, соціальна реклама, корекційні програми, створення ситуації успіху.

4.3.9. Управління в системі освіти. Управлінська діяльність. Лідерство, керівництво, супровід. Типологія лідерства. Стили керівництва (авторитарний, демократичний, ліберальний). Корпоративна (організаційна) культура.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України Про вищу освіту (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 76-VIII від 28.12.2014, ВВР, 2015, № 6, ст.40) // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. Назва з екрану. Дата звернення 30.11.2015.
2. Наказ Міністерства освіти і науки України Про затвердження програми предметного тесту з психології та педагогіки єдиного фахового вступного випробування <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/vstup-2024/Zatverdzeni.prohramy.YEVI-YEFVV/01.04.2024/Pro.zatv.Prohr.predm.testu.z.pedahohiky.ta.psykholohiyi-nakaz-426-01.04.2024.pdf>
3. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В.П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Електронні текстові дані. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL : https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf
4. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : «Академвидав», 2006. 352 с. (Альма-матер). URL : https://library.udpu.edu.ua/library_files/412096.pdf
5. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульнорейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 384 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Vitvytska_Svitlana/Osnovy_pedahohiky_vyschoi_shkoly.pdf
6. Психологія вищої школи : підручник / О.І. Власова, В.А. Семиченко, С.Ю. Пащенко, Я.Г. Невідома / за ред. О. І. Власової. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2015. 405 с. URL : <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/vlasovoyi-o.-i.-2015-psychologiya-vyshhoyi-shkoly.pdf>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

При оцінювання знань за основу слід брати повноту і правильність виконання завдань.

Рейтингова оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90–100	A	Відмінно	– глибоке знання навчального матеріалу, що міститься в літературних джерелах; – вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; – вміння проводити теоретичні розрахунки; – відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно-послідовні; – вміння розв'язувати складні практичні задачі	відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
1	2	3	4	5
82–89	B	Добре	– глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати складні практичні задачі	відповіді на запитання містять певні неточності
75–81	C	Добре	– міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати практичні задачі	– невміння використовувати теоретичні знання для розв'язування складних практичних задач
64–74	D	Задовільно	– знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; – вміння розв'язувати прості практичні задачі	– невміння давати аргументовані відповіді на запитання; – невміння

				аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; – невміння розв’язувати складні практичні задачі
60–63	Е	Задові льно	– знання основних фундаментальних положень матеріалу, – вміння розв’язувати найпростіші практичні задачі	– незнання окремих (непринципови х) питань з матеріалу; – невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; – невміння застосовувати теоретичні положення при розв’язанні практичних задач
1	2	3	4	5
35–59	FX	Незадо вільно	–	– незнання основних фундаментальн их положень навчального матеріалу; – істотні помилки у відповідях на запитання; – невміння розв’язувати прості практичні задачі

1-34 (на комісії)	F	Незадовільно	—	– повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу; – істотні помилки у відповідях на запитання; – незнання основних фундаментальних положень; – невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач
----------------------	---	--------------	---	--

Тести складаються з 50 завдань. Кожне правильно виконане завдання оцінюється у 2 бали. Якщо завдання не виконано або виконано невірно, воно оцінюється в 0 балів. До суми отриманих за перевірку балів додається 100 балів, що становить підсумкову оцінку роботи.

Приклади тестових завдань

Яке з наведених понять у педагогіці означає свідому й цілеспрямовану діяльність особистості, спрямовану на власний інтелектуальний розвиток та поповнення знань без безпосереднього керівництва педагога?

- А. Саморозвиток
- Б. Самоосвіта
- В. Формування
- Г. Навчання

Яке положення найбільш повно відображає сутність концепції «вільного виховання» в педагогічній системі М. Монтессорі?

А. Учитель визначає зміст і темп навчання, а учні виконують запропоновані завдання за встановленим алгоритмом.

Б. Провідна роль належить колективу, який здійснює контроль за поведінкою та діяльністю дитини.

В. Дитина самостійно обирає вид діяльності в спеціально підготовленому середовищі, а педагог виступає організатором і спостерігачем її розвитку.

Г. Основою виховання є засвоєння визначеної системи знань через багаторазове вправляння та повторення.

Дослідник спочатку вивчив рівень сформованості комунікативних умінь учнів, потім упровадив спеціальну програму їх розвитку, а після завершення програми повторно здійснив вимірювання. Який вид експерименту описано?

- А. Лабораторний експеримент
- Б. Природний експеримент
- В. Констатувальний експеримент
- Г. Формувальний експеримент

Схвалено на засіданні кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна.

Протокол № 3 від 11.03.2026 р.

Завідувачка кафедри д.психол.н., проф.

Ніна ПІДБУЦЬКА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМИ
СИСТЕМАМИ ІМ. АКАД. І.А. ЗЯЗЮНА

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. ректора

Євген СОКОЛ

«03»

04

2026р.

ПРОГРАМА

для проведення вступних випробувань зі спеціальності С4 Психологія
при зарахуванні на навчання на другий (магістерський) рівень вищої освіти
на І курс за конкурсними пропозиціями освітньої програми С4 Психологія;

Схвалено вченою радою ННІ СГТ
протокол № 2 від «17» 03. 2026 р.

Директор
Навчально-наукового інституту
Соціально-гуманітарних технологій
Ігор КІПЕНСЬКИЙ

Харків 2026

Психологія

АНОТАЦІЯ

Метою фахового випробування абітурієнтів для участі в конкурсі щодо зарахування на навчання на другий (магістерський) рівень вищої освіти за спеціальністю С4 «Психологія» є комплексна перевірка знань, які отримані в результаті вивчення циклу ОК, передбачених освітньою програмою та навчальними планами у відповідності з першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності С4 Психологія. Під час підготовки до випробування необхідно звернути увагу на те, що абітурієнт повинен:

Знати: законодавчі та інструктивні матеріали, що стосуються психологічних аспектів професійної діяльності та поведінки людини.

Вміти: застосовувати загально-теоретичні та прикладні знання при розробці конкретних проектів з психологічної проблематики; інтерпретувати отримані результати у відповідності з поставленим завданням; забезпечувати психопрофілактичну та профорієнтаційну роботу серед населення; забезпечувати проведення психодіагностичного обстеження; психологічне забезпечення робіт з профорієнтації, профвідбору та адаптації персоналу, тощо.

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

Вступний іспит проводиться в онлайн форматі. Екзаменаційний білет складається із тестових питань: теоретичних та питань практично-творчого характеру. Час для підготовки – 30 хвилин.

Теоретичні питання спрямовані на визначення рівня знань вступників в оволодінні основними поняттями й категоріями психологічної науки, обізнаності із дослідженнями вітчизняної та зарубіжної психології, теоретичними підходами, концепціями. Вони орієнтовані на визначення ступеня сформованості у майбутніх психологів умінь аналізу, узагальнення психологічних явищ, визначення їх структури, закономірностей та психологічних механізмів розвитку тощо.

Питання практично – творчого характеру передбачає уміння інтегрувати знання, отримані впродовж вивчення різних теоретичних, прикладних та практичних психологічних дисциплін. Саме такий тип питань дозволяє найбільш адекватно визначити рівень професійної підготовки кожного випускника, його креативність, уміння мислити і знаходити вихід із проблемних ситуацій. У них яскраво проявляється рівень сформованості практичних навичок майбутнього фахівця та загалом рівень його професійної компетентності.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Програма вступного фахового випробування структурована за тематичними розділами, які охоплюють зміст професійної підготовки:

- Основи психології та соціології;
- Історія і теорія психології та соціології;
- Методи психології та соціології;
- Прикладні аспекти психології та соціології;
- Психологічні та соціологічні виміри суспільства.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ
для проведення вступних випробувань за фахом
при зарахуванні на навчання на другий (магістерський) рівень вищої освіти
на 1 курс за конкурсними пропозиціями освітньої програми С4 Психологія:

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ.

1.1 Психологія та соціологія у структурі сучасних наук.

- 1.1.1 Об'єкт, предмет психології. Психіка як об'єкт психології. Психічні явища як предмет психології.
- 1.1.2 Об'єкт, предмет соціології. Суспільство як об'єкт соціології. Соціальна взаємодія як предмет соціології.
- 1.1.3 Функції соціології: теоретико-пізнавальні, практично-політичні.
- 1.1.4 Трансформація уявлень про предмет психології. Історичне формування предмета психології: вчення про душу до науки про психіку.
- 1.1.5 Трансформація уявлень про предмет соціології: від вивчення суспільства в людині до дослідження людини в суспільстві.
- 1.1.6 Структура та основні галузі психології. Фундаментальна та прикладна психологія.
- 1.1.7 Рівні соціологічного знання загальносоціологічні теорії (макросоціологія та мікросоціологія), спеціальні та галузеві соціологічні теорії (теорії середнього рівня), знання, здобуте за допомогою емпіричних досліджень.

1.2. Основні категорії психології та соціології.

- 1.2.1 Поняття «психіка» та її сутність. Функції психіки: відображальна, регулятивна.
- 1.2.2 Співвідношення понять «соціальне» і «суспільне».
- 1.2.3 Співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість» та «індивідуальність».
- 1.2.4 Біологічні передумови, соціальні умови та чинники психічного розвитку особистості.
- 1.2.5 Мотиви та мотивація особистості. Потреби, інтереси, переконання, ідеали. Спрямованість особистості.
- 1.2.6 Цінності та ціннісні орієнтації особистості. «Життєві стратегії».
- 1.2.7 Самоактуалізація та самореалізація особистості сутність та риси.

РОЗДІЛ 2. ІСТОРІЯ І ТЕОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ.

2.1 Соціологічна та психологічна думка XIX ст.

- 2.1.1 Позитивізм Огюста Конта. Концепція співвідношення суспільства та індивіда.
- 2.1.2 Психологія натовпу Гюстава Лебона. Класифікація натовпів за характеристиками натовпу.
- 2.1.3 Теорія наслідування Габрієля Тарда. Психологічний механізм наслідування як ключ до пояснення соціальної поведінки.
- 2.1.4 Органіцизм та еволюціонізм у теорії Герберта Спенсера.
- 2.2 Соціологічна та психологічна думка кінця XIX- початку XX ст.
- 2.2.1 Інтеракціонізм. Теорія «дзеркального Я» Чарльза Хортон Кулі. Символічний інтеракціонізм Джорджа Герберта Міда. Аналіз динаміки «Я»: «І»/ та «те».
- 2.2.2 Психоаналітична теорія Зигмунда Фрейда. Вчення про сексуальність: лібідо, сублімація, витіснення. Структура особистості Воно (Id), Я (Ego) і Над-Я (Super Ego). Соціологічні аспекти психоаналізу.
- 2.2.3 Індивідуальна психологія Альфреда Адлера. Комплекс меншовартості.
- 2.2.4 Аналітична психологія Карла Густава Юнга. Структура особистості. Архетипи колективного несвідомого.
- 2.2.5 Розуміюча соціологія Макса Вебера. Теорія соціальної дії Типи соціальної дії. Типи легітимного панування.
- 2.2.6 Еміль Дюркгайм про суспільні норми і цінності. Поняття аномії Проблема розрізнення нормальних: і патологічних: явищ. Типи самогубств.
- 2.2.7 Теорія соціальної поведінки Вільфредо Парето. Теорія еліт. Циркуляція еліт як елемент підтримки соціальної рівноваги.

2.3 Психологічна та соціологічна думка другої половини XX - початку XXI ст.

2.3.1 Дж.Морено: соціометрична революція, психодрама. Неофройдизм (Е.Фромм, Е.Еріксон). Класичний біхевіоризм (Дж.Уотсон, І.Павлов, Б.Скіннер) та необіхевіоризм (А.Бандура). Гуманістична психологія (А.Маслоу, К.Роджерс, В.Франкл, І.Ялом). Генетична психологія Ж.Піаже.

2.3.2 Специфіка структурно-функціональної теорії Толкотта Парсонса. Концепція соціальної дії. Соціалізація і соціальний контроль як механізми інтеграції індивіда до соціальної системи. Функціональний аналіз Роберта Мертон. Р.Мертон про соціологічні теорії середнього рівня. Феноменологічна соціологія Альфреда Шюца: поняття життєвого світу та повсякденності.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ.

3.1 Планування та забезпечення якості дослідження.

3.1.1 Наукові дослідження різновиди (теоретичні та емпіричні; фундаментальні та прикладні; розвідувальні, описові та аналітичні, польові та лабораторні), проблема, мета, завдання, об'єкт, предмет.

3.1.2 Програма дослідження: структура документа, основні пункти, етапи дослідження. Тлумачення, концептуалізація, операціоналізація основних понять дослідження. Гіпотези дослідження: теоретичні, емпіричні, статистичні.

3.1.3 Вибірковий метод: генеральна сукупність, вибірка, основні вимоги до формування вибірки, методи формування.

3.1.4 Якість інформації: репрезентативність, валідність, надійність. Типи валідності (змістовна, критеріальна, конструктивна), валідація. Забезпечення надійності.

3.2 Методи збору інформації.

3.2.1 Спостереження види, переваги і недоліки, роль спостерігача.

3.2.2 Експеримент: види (констатувальний, формувальний, природний, лабораторний), планування, внутрішня і зовнішня валідність.

3.2.3 Методи опитування анкетування, інтерв'ювання. Анкетування (поштові, пресові, онлайн, експертні, індивідуальні, групові). Анкета: види питань, методичні вимоги до композиції анкети та різних питань. Формулювання питань і відповідей в анкеті). Інтерв'ювання (фокус-групові, глибинні, неформалізовані: історія життя, біографія, усна історія).

3.2.4 Експертні опитування (метод експертної оцінки): пошук, відбір та підготовка експертів. Види і процедури експертного опитування.

3.2.5 Соціометрія: особливості застосування та інструментарію (анкета, шкали), соціометричні індекси, матриці та соціограми.

3.2.6 Аналіз документів. Контент-аналіз.

3.3 Методи аналізу емпіричних даних.

3.3.1 Вимірювання (за С.Стівенсом): визначення, види, рівні, шкали (номінальні, порядкові, метричні).

3.3.2 Описова статистика. Міри центральної тенденції та міри варіації для шкал різних типів. Точкове та інтервальне оцінювання. Довірчий інтервал.

3.3.3 Аналіз статистичного зв'язку між двома змінними. Коефіцієнти кореляції Методи перевірки статистичних гіпотез.

3.3.4 Лінійна регресія (парна та багатовимірна).

РОЗДІЛ 4. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ.

4.1 Особистість як об'єкт та суб'єкт соціальних відносин.

4.1.1 Соціалізація особистості сутність, етапи (первинна, вторинна), механізми (адаптація, інтеграція). Суб'єкти (сім'я, формальні та неформальні групи однолітків) і агенти (освіта, традиційні ЗМІ: та нові медіа: інтернет, соціальні мережі) соціалізації. Поняття ресоціалізації.

4.1.2 Девіантна поведінка особистості. Поняття та види (позитивна і негативна) девіацій. Суїцидальна та залежна поведінка. Булінг. Мобінг. Ейджизм. Рівні девіантної поведінки: поведінка, що не є схвалюваною Іншими, що осуджується іншими, морально негативні прояви і вчинки, делінквентна поведінка, злочинна поведінка, деструктивна поведінка.

Соціальні та психологічні чинники девіантної поведінки. Профілактика девіантної поведінки: просвіта, соціальна реклама, корекційні програми, створення ситуації успіху.

4.1.3 Соціальні статуси: поняття та види (офіційний і неофіційний, приписаний і здобутий). Соціальні ролі поняття та види (активні й пасивні, явні й латентні). Структура ролі за В.Ядовим (когнітивна, афективна, конативна складові). Маргінальність соціальних ролей.

4.1.4 Стать і гендер. Маскулінність. Фемінінність. Андрогінність. Гендерна ідентичність. Кризи гендерної ідентичності. Гендерні стереотипи: поняття та види (традиційні та егалітарні). Гендерна рівність і дискримінація. Сексизм. Фемінізм.

4.2. Особистість у життєвому та професійному просторі.

4.2.1 Гра, навчання, праця як види діяльності. Професійна діяльність: поняття та етапи професіоналізації (професійне самовизначення, професійне навчання, професійна адаптація, професійне становлення, професійна реалізація, завершення професійної діяльності). Мотивація та стимулювання професійної діяльності (за ієрархією потреб А.Маслоу). Професійне вигорання. Поняття професійних криз.

4.2.2 Спілкування як соціально-психологічний феномен. Спілкування як обмін інформацією (комунікативна сторона спілкування). Комунікатор, реципієнт, канал передавання інформації.

4.2.3 Комунікативні бар'єри. Спілкування як сприймання, розуміння та оцінка партнерів спілкування (перцептивна сторона спілкування). Механізми міжособистісного сприймання: ідентифікація, соціальна рефлексія, стереотипізація. Каузальна атрибуція. Атитюд як соціальна установка. Спілкування як взаємодія (інтерактивна сторона спілкування).

4.2.4 Конфлікт і конфліктна ситуація. Види конфліктів (внутрішньоособистісний, міжособистісний, внутрішньогруповий, міжгруповий). Рольові конфлікти (гендерно-рольовий конфлікт, конфлікт між сімейними і професійними ролями). Стилі поведінки в конфлікті (суперництво, уникнення, компроміс, співпраця, пристосування). Запобігання (психологічна просвіта, недопущення дискримінації, матеріальне та моральне заохочення, дотримання корпоративної культури) та розв'язання (досягнення компромісу чи співпраці) конфлікті в у різних сферах життєдіяльності.

4.2.4 Соціальна організація як формальна група: характеристики, структура, функції організації. Управління. Управлінська діяльність. Лідерство та керівництво. Типологія лідерства. Стилі керівництва (авторитарний, демократичний, ліберальний). Корпоративна (організаційна) культура.

4.2.5 Характеристика і актуальні проблеми сучасної сім'ї (нестабільність шлюбу, знижування народжуваності, матеріальне неблагополуччя). Функції сім'ї (репродуктивна, економічна, виховна, господарсько-побутова, комунікативна, дозвіллева, сексуальна, рекреативна, психологічного захисту). Види сім'ї: нуклеарна та розширена сім'я; патріархальна, матріархальна, егалітарна сім'я; моногамна та полігамна сім'ї Шлюб і шлюбні стосунки. Сімейні кризи.

РОЗДІЛ 5. ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІОЛОГІЧНІ ВИМІРИ СУСПІЛЬСТВА.

5.1 Група як структурний елемент суспільства.

5.1.1 Поняття та головні ознаки соціальної групи. Класифікація соціальних груп (великі соціальні групи, середні соціальні групи, малі соціальні групи).

5.1.2 Поняття великої соціальної групи. Класифікація великих соціальних груп (соціально-класові, соціально-демографічні, соціально-етнічні, соціально-професійні та соціально-територіальні). Натовп як велика стихійна група. Основні характеристики та типологія натовпу, соціально-психологічні особливості окремих його різновидів. Етнічні групи. Форми існування етносів та основні етнічні процеси. Поняття етнічної ідентичності та свідомості.

5.1.3 Поняття малої групи. Класифікація малих соціальних груп (первинні /вторинні: формальні/неформальні; референтні/групи членства; квазігрупи). Структура малої групи. Динамічні процеси в малій групі. Соціально-психологічний клімат групи. Конформізм, конформна поведінка і конформність. Згуртованість.

5.2 Соціальні та психологічні характеристики й форми організації суспільних процесів і явищ.

5.2.1 Суспільна свідомість. Масова свідомість. Групова свідомість. Індивідуальна свідомість. Механізми соціально-психологічного впливу (наслідування, навіювання, переконання, зараження, чутки, мода).

5.2.2 Поняття соціального інституту. Основні функції та характерні ознаки. Види соціальних інститутів: економічні, політичні, релігійні, культури та соціалізації тощо.

5.2.3 Соціальна стратифікація та соціальні нерівності. Основні критерії соціальної стратифікації. Види нерівності (економічна, політична, правова, культурна, цифрова, мобільна та ін.).

5.2.4 Соціальна мобільність: поняття, типи (вертикальна/горизонтальна), механізми, соціальні та психологічні чинники. Міграція як вид просторової мобільності: сутність, соціальні та психологічні характеристики.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрійчук І.П. Математична статистика для психологів. Навчально-методичний посібник / І.П.Андрійчук. – Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2011. – 132 с.
2. Бондарчук О.І. Експериментальна психологія: Курс лекцій / О.І.Бондарчук. – К.: МАУП, 2003. – 120 с.
3. Бочелюк В.Й. Методика та організація наукових досліджень із психології: Навчальний посібник / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/417919.pdf
4. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник / С.В. Васьківська. – К.: Четверта хвиля, 2004. – 256 с.
5. Вікова та педагогічна психологія: Навчальний посібник / [О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська та ін.]. – К.: Просвіта, 2001. – 416 с.
6. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – Київ, 2017 – 548 с.
7. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навчальний посібник / О.І.Власова. – К.: Либідь, 2005. – 400 с.
8. Волянська О.В. Соціальна психологія: Навчальний посібник / О.В. Волянська, А.М. Ніколаєвська. – К.: Знання, 2008. – 275 с.
9. Галян О.І. Експериментальна психологія: Навчальний посібник / О.І. Галян, І.М. Галян. – К.: Академвидав, 2012. – 400 с.
10. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління: Навчальний посібник / Т. В. Дуткевич. – К.: ЦНЛ, 2005. – 456 с.
11. Дуткевич Т.В. Дошкільна психологія / Т.В. Дуткевич. – К.: Центр учбової літератури, 2009.
12. Заброцький М.М. Педагогічна психологія: Курс лекцій / М.М. Заброцький. – К.: МАУП, 2000. – 100 с.
13. Загальна психологія: навч. посібник / Т. Б. Поясок [та ін.]; Кременчуц. нац. ун-т ім. М. Остроградського, Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків: ФОП Бровін О. В., 2023. – 396 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/4aa53566-b633-43f8-ac51-542411ccdaf7/content>
14. Клименко В.В. Психологія творчості: Навчальний посібник / В.В.Клименко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 480 с.
15. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник / Н. А. Карпенко. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 156 с.
16. Конспект лекцій, методичні вказівки та контрольні завдання з курсів «Вікова психологія» та «Педагогічна психологія» / Уклад. Романовський О.Г., Гура Т.В., Богдан Ж.Б., Подбужкая Н.В. – Харків: НТУ «ХПІ», 2014. – 76 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/6e57eab8-02d6-4954-8c97-9ad63e403f9c/content>
17. Кормило О.М. Основи науково-психологічних досліджень. Навчально-методичний посібник / О.М. Кормило. – Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2012. – 234 с.
18. Корольчук, М. С., Корольчук, В. М., Ржевський, Г. М, Миронець, С. М., Осьодло, В. І., & Зазимко, О. В. (2017). Практична психологія. – Київ: КНЕТУ, 2017. 728 с.
19. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: Навчальний посібник / С.Б. Кузікова. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. – 384 с.
20. Ложкін Г.В. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика / Г.В. Ложкін, Н.І. Пов'якель. – К.: ВД «Професіонал», 2007. – 416 с.
21. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія. Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2021 — 360 с.
22. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / С.Д. Максименко. – К.: ЦУЛ, 2010. – 272 с.
23. Методичні рекомендації до дисципліни «Загальна психологія. Психологія

особистості» для студентів освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності 053 «Психологія» / Уклад. О. Г. Романовський, І. Є. Штученко, – Харків: НТУ «ХП», 2019. – с. 36. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/a47ff0c9-fab0-4de2-a834-89974277dff7/content>

24. Москаленко В.В. Соціальна психологія: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 688 с.

25. Основи загальної психології [Електронний ресурс]: навч. посібник / уклад.: О. Г. Романовський, Т. В. Гура, В. Є. Михайличенко, Грень Л. М.; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – вид. 2-ге, доп. і перероб. – Харків: ФОП Іванченко І. С., 2025. – 332 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/4b29bedc-76dd-4564-9cf7-dcd8b02b1710/content>

26. Основи практичної психології: Підручник / В.Панок, Т.Титаренко, Н.Чепелєва та ін. – К.: Либіль, 1999. – 536 с.

27. Основи соціальної психології: підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін.; за ред.М. М. Слюсаревського. – Київ: Талком, 2018. – 580 с.

28. Підбуцька Н. В. Державна соціальна політика [Електронний ресурс]: навч. посібник / Н. В. Підбуцька, Л. М. Грень, О. В. Грибко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2024. – 400 с. – URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/84071>

29. Радчук Г.К., Кормило О.М. Диференціальна психологія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Г.К. Радчук, О.М. Кормило. – Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2009. – 424 с.

30. Роменець В.А. Історія психології XX століття / В.А. Роменець, І.П. Маноха – К.: Либідь, 1998. – 988 с.

31. Руденко В.М. Математичні методи в психології / В.М. Руденко, Н.М. Руденко. – К.: Академвидав, 2009. – 384 с.

32. Соціально-психологічна природа конфлікту: навчально-методичний посібник. / Візнюк І. М., Долинна А.С., Долинний С.С. - Вінниця: Вид-во ТОВ «Друкарня ДрукПЛЮС», 2025. 146с. URL: <https://vspu.net/monographs/index.php/monographs/article/view/1/1>

33. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ, І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

При оцінюванні знань за основу слід брати повноту і правильність виконання завдань. Загальна оцінка визначається як середня виважена з оцінок відповідей на усі запитання.

Рейтингова оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
90–100	A	Відмінно	– глибоке знання навчального матеріалу, що міститься в літературних джерелах; – вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; – вміння проводити теоретичні розрахунки; – відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно-послідовні; – вміння розв'язувати складні практичні задачі	відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82–89	B	Добре	– глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати складні практичні задачі	відповіді на запитання містять певні неточності
75–81	C	Добре	– міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; – вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; – вміння розв'язувати практичні задачі	– невміння використовувати теоретичні знання для розв'язування складних практичних задач
64–74	D	Задовільно	– знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; – вміння розв'язувати прості практичні задачі	– невміння давати аргументовані відповіді на запитання; – невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; – невміння розв'язувати складні практичні

Рейтингова оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
				задачі
60–63	E	Задовільно	– знання основних фундаментальних положень матеріалу, – вміння розв’язувати найпростіші практичні задачі	– незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу; – невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; – невміння застосовувати теоретичні положення при розв’язанні практичних задач
35–59	FX	Незадовільно	–	– незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу; – істотні помилки у відповідях на запитання; – невміння розв’язувати прості практичні задачі
1-34 (на комісії)	F	Незадовільно	–	– повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу; – істотні помилки у відповідях на запитання; – незнання основних фундаментальних положень; – невміння орієнтуватися під час розв’язання простих практичних задач

До суми отриманих за перевірку балів додається 100 балів, що становить підсумкову оцінку роботи.

Тести складаються з 10 завдань другого рівня складності:

Завдання другого рівня складності передбачають знання основних понять, положень, принципів розвитку психологічної науки на закриті питання.

Кожне правильно виконане завдання оцінюється у 10 балів. Якщо завдання не виконано або виконано невірно, воно оцінюється в 0 балів.

Приклади тестових завдань

1. Відомо, що суспільство вивчають соціологія, історія, філософія та політологія. Чому соціологія є окремою наукою, якщо її об'єкт (суспільство) збігається з об'єктом інших суспільних дисциплін?

- A. Тому що соціологія вивчає суспільство лише за допомогою математичних та статистичних методів
- B. Тому що соціологія має свій унікальний предмет — закономірності розвитку соціальних відносин, структур та взаємодій
- C. Тому що соціологія з'явилася набагато раніше за інші науки про суспільство
- D. Тому що соціологія досліджує лише вищі органи державної влади та політичні партії

2. Дослідник вивчає вплив нового методу навчання на успішність учнів. Для цього він проводить первинне тестування, впроваджує нову програму протягом семестру і заміряє фінальні результати. Який вид експерименту за цільовим призначенням тут застосовано?

- A. Констатувальний експеримент
- B. Лабораторний експеримент
- C. Формувальний експеримент
- D. Природний експеримент

3. Як називається психологічна характеристика особистості, що поєднує в собі високі показники як традиційно чоловічих (маскулінних), так і традиційно жіночих (фемінінних) якостей?

- A. Гендерна ідентичність
- B. Егалітарність
- C. Андрогінність
- D. Сексизм

Схвалено на засіданні кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна.

Протокол № 3 від 11.03.2026 р.

Завідувачка кафедри д.психол.н., проф.

Ніна ПІДБУЦЬКА